

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Extra Posten.

Torsdagen den 2 November 1820.

Nicolao Piccini.

Piccini föddes 1728 i Bari, en liten stad i Neapel. Hans far ämnade honom till det andeliga ståndet, men hans böjelse kallade honom till tonkonsten, och han lemnade sig derät emot sin fars vilja. Han intogs i Conservatorium *St. Onofrio* i Neapel. I spetsen för denna inrättning stod den tiden den namnkunnige *Leonardo Leo*, en af Italiens ädlaste och största Kompositörer, hvars gunstling han blef lika mycket som hans efterträdare *Durante*, hvilken älskade honom som sin egen son. Efter ett tolfårigt studium gaf *Piccini* på Neapels Theatrar fyra musikaliska verk, som grundlade hans ryktbarhet, och gäfvö anledning till hans kallelse till Rom 1758, för att komponera operan *Alessandro nell' Indie*. Utom flera förträffligt komponerade arier, för hvilka de störste mästare ej hade behöft blygas, innehöll denna opera en Overture, som öfverträffade allt livad man hittills kände af detta slag. År 1760 gaf han den namnkunniga *Cechina* eller *den goda Flickan*, den fullkomligaste af alla Bouffa-operor. Den tillvann honom i Rom en beundran, gränssande nästan till fanatism, och hvilken ett år sednare ännu mera ökades genom hans allvarsamma opera *Olympiaden*. Detta ovanliga bitall räckte i femton år, så att de af naturen ostadige Romarne förundra-

de sig sjelfve öfver sin trohet emot denna konstnär. Ändtligen uppstod en medtäflare, som kunde förtjena att med honom jemföras, neml. den bekante *Anfossi*. Man blef nu orättvis emot *Piccini*, och han lemnade Rom för att återvända till Neapel, der nya triumfer väntade honom, och der han åtnjöt den utmärktaste aktning; ty ingen resande af smak lemnade staden, utan att hafva gjort den stora Kompositörens intressanta bekantskap.

Man hade redan gjort *Piccini* lockande anbud i Paris; man förnyade dem nu, och han reste. Han inträffade der i sista dagarna af December 1776. Marmontel blef hans lärare i Fransyska språket, och hade tillika åtagit sig att göra nödiga förbättringar i 6 operor af *Quinault*, så att de kunde sättas i en nyare musik. Han valde först operan *Roland*. Marmontel stängde in sig allå morgnar med *Piccini*, och började sin undervisning med att förklara honom en scen, och lät honom sedan sjelf upprepa den. Härpå anmärkte han med Prosodiens vanliga tecken kvantiteten af alla stafvelser. Nu måste *Piccini* arbeta allena, och sätta i musik det pensum, som man hade afhandlat under lektionen. Vid nästa lektion sjöng han hvad han hade utarbetat för Marmontel, som endast bedömde hvad som angick språket och prosodien. Hade han begått ett fel, så rättades det på stället, och man öfvergick till en annan scen, som bearbetades

på samma sätt. Så fortforo Poeten och Kompositören inemot ett helt år.

Just under samma tid gjorde Tysklands *Gluck* den bekanta revolution i Franska musiken. Kort derpå, och innan *Piccini* hunnit fullända sitt första arbete, erhöill han författaren till *Alceste* och *Orpheus* till medtäflare, och det bizarra kriget börjades, hvori Parisarne, lifvade af parti-ända, synas hafva gifvit prologen till de derpå följande politiska faktitioner. Vår konstnårs Biograf, Hr *Ginguéné*, berättar härom flera detaljer, hvaraf vi blott vilja anföra följande anekdot:

Berton, operans dåvarande anförare, gjorde sig mycken möda att förlika partierna och med hvarandra försona de begge hufvudpersonerna. Han gaf en stor souper, och sedan *Gluck* och *Piccini* omfamnat hvarandra, gjorde han dem till grannar vid bordet, der de under måltiden med mycken hjertlighet språkade med hvarandra. Vid desserten blef den något berusade *Gluck* fritalig och sade helt högt, för att blifva förstadd af alla: "Fransoserne äro godt folk, men jag måste skratta åt dem, ty de vilja, att man skall åt dem komponera sångmusik, ehuru de ej kunna sjunga. Hela Europa känner er, min vän, som en ryktbar man, och ni tänker endast på att bibehålla er namnkunnighet. Ni ger dem förträfflig musik; men hvad vinner ni dermed? Tro mig, här bör man ej tänka på annat än att få penningar." *Piccini* svarade ganska höfligt, att hans eget exempel beviste, att man på en gång kunde arbeta för sin ära och sin kassa. — De åtskildes så, som de hade mottagit hvarandra, och deras vänskapsförsäkringar voro verkligen uppriktiga. Detta oaktadt fortfor kriget mellan deras anhängare.

*Piccini*s första Franska opera *Roland*, och sedan *Alis* och *Iphigenie i Tauriden* erhöillo odeladt bifall. År 1787 kom *Sacchini* till Paris och återsåg här sin ungdomsyän. *Piccini* mottog honom med mycken glädje, men man sökte att göra de begge vännerna oense, hvilket ändli-

gen lyckades, och hofvet väckte deras rivalitet ännu mer, då det fordrade af hvardera mästaren en opera för Theatern i Fontainebleau. *Piccini* valde *Dido* och *Sacchini* *Chimene*. Den sednare hade sitt arbete först färdigt, och hela världen var intagen deraf. Orkestern, Aktörerne, och Opera-Direktionen upphöjde det till skyarna, och *Chimene* ansågs ifrån första representationen för ett mästestycke, som det också verkligen var.

Piccini började sent sitt arbete. Han uppehöll sig hos Hr. *Delaborde* på dess landtgård i *Mereville*, hvars begge döttrar han underviste i musiken. Härifrån for han till *Marmontels* landtgård, der operan *Dido* redan vantat på honom två månader. Sjutton dagar sednare reste han tillbaka till *Mereville* med partituret, men hvaraf han endast satt sångstämman och basen på noter; det öfriga ville han der fullända. Hvarje vecka gaf han en fullständig Akt för att kopieras, och så var *Dido* satt i musik på mindre än sex veckor.

Med det rika snille, som gaf hans arbeten af alla slag en så behagfull omvexling, skördade *Piccini* lagrar både i Frankrike och Italien, och när man gjöt tårar vid hans *Dido*, väckte *le faux Lord* och *le Dormeur éveillé* motsatta känslor på Italienska Theatern.

Sacchini dog 1786 och *Gluck* året derpå. *Piccini* ville offentligen fira den sednares minne, och gjorde dertöre i *Journal de Paris* det förslaget att på hans dödsdag genom subscription årligen gifva en concert endast af den förevigade konstnärens egna verk, hvilken hade gjort det samma för den Franska lyriska musiken som *Corneille* för den Franska skådeplatsen; men det stadsnade vid förslaget. Fjorton år sednare utförde dessa stora Mästares värdiga efterträdare denna intressanta idé till dens ära, som först väckte den.

(Slut e. a. g.)

En flyktig blick på det nuvarande Rom.

(Utur en Resandes Bref.)

Ändligen har jag uppnått målet för min resa — detta Rom, som så många minnen utur dess klassiska verk göra så viktigt, men äfven ganska många sednare minnen framställa så beklagansvärdt. Nu kan man väl med fullkomlig rättvisa upprepa hvad *Montaigne* sade: Rom föreställer endast ruiner af ruiner. Men om man betraktar dessa ruiner, så ser man, att hvarken tid eller revolutioner kunnat beröfva denna stad alla minnesvärdar af dess forna storhet. —

Rom synes mig vara en af de ängämnaste europeiska städer. At en man, som ar van vid stora världens lefnadssätt, tillbjuder det njutningar af alla slag. Det gifver äfven dem, som endast söka något, de mest lockande tillfällen dertill. Ingenting generar er, ingenting sätter er i förlägenhet. Hvad man ej begär af damerna, vinner man ändå. Sederna äro här ganska fria, hvartill det heta klimatet utan tvifvel är orsaken. Tala bara ej emot religionen. Hon förpligtar er här till ingenting; hon fordrar ingen redo för era grundsatser, för er lefnad. Uppryck ej de andeligas vinstock, så kan ni under dess skugga göra allt hvad ni behagar. Libertinerne finna derfore, att det fria lifvet i Rom har någonting mera piquant än annorstädes, och det är verkliga ganska angenämt, att under dens valde, som, enligt sin pligt, nekär er allt nöje, kunna öfverlemna sig åt hvart enda.

Folket i Rom, ehuru till större delen nedsjunket i det förskräckligaste elände, är ändå ej särdeles olyckligt, emedan det är föraktligt; och i den lägsta klassen, som alltid tigger, aldrig arbetar, igenkänner man det gamla Roms onkliga pöbel, som låg syssellös på Forum, och vid ropen af den tidens *Danton* och *Marat* öfverlemnade sig åt plundring och badade

i blod. Med ett ord, jag har i det nyare Rom återfunnit afkomlingarna af det gamla Roms bröder och vänner.

Det har frapperat mig, att jag i nuvarande Romares fysionomier, lefnadssätt och natur funnit ett ganska troget härstammande. Hvar fjerdedelstimme ser man på skuldrorna af en *Facchino* eller en tiggare ett *Scipios*, *Cæsars* eller *Augusti* hufvud, och många gatkrämerskor och grannlätsömerskor äro lika sköna som *Julia* och *Agrippina*.

I afseende på konster och minnesvärdar kunna andra städer aldeles icke mäta sig med Rom. Dess invånare hafva en ren smak och sköna ädla ideer, hvilka de bibehålla, emedan de beständigt lefva bland konstens underverk. I Rom känner en hvar konsterna; en hvar förstår att tala derom, och man måste tillstå, att andra länders kännare i gallerierna ofta fälla ganska löjligen omdömen derom.

Romaren känner ej åkerbruk, och de sköna, fordom så rika falten, äro nu ödemarker. Man har mycket talt om Påfvarnas sorglöshet, och att de nästan aldrig uppmuntrat landbruket. Men jag tror, att verkliga orsaken till denna försummelse ligger i Påfvarnas personliga intresse. De vilja ej förlora sitt monopolium på den spännmål de erhålla från andra länder.

Tro ej, att den förskräckliga erfarenhet detta folk gjort under revolutionerna, hvilkas offer det varit, befriat det från sin vantro. Det är alltför okunnigt att begagna denna erfarenhet, och munkarne äro för sluge att ej äfven under folkets olyckor påfinna medel att öka sin inflyttelse. Skulle vi väl tro, att Inquisitionsandan åter börjar röra sig? Under min härvaro befallte en prest skriftligen en af sina församlings-boer att på 14 dagar vandra i det heliga fängelset, för det han skulle hafva förrådt någon önskan, att romerska republiken en dag måtte återställas. Brevet var äfven åtföljdt af en befallning till fångvaktaren att mottaga honom i fängelset. Man talte samma alton

Herom med Stats-Sekreteraren: "Man kan i trons medelpunkt ej alldeles umbära inquisitionen," svarade denne. Mot detta argument var ingenting att invända. — Om Påfvens person kan jag ej säga er mycket. Det gifves ingen aktningssvärdare man, men han synes mig hafva slata rådgifvare. De som känna Kardinals-Collegium bättre än jag, påstå, att det skulle vara svårt att der finna en statsman. Någre Romare berömde för mig Kardinalen A — — Hvad är då hans förtjenst? frågade jag. — "A, han är en stor Theolog!!" svarade man.

Bland Kardinalerna har en utmärkt sig genom styrka i karakteren, af hvilken han gjort ett eget bruk; jag menar Kardinalen R**, hvilken under en af naturen rättvis och god Konung gjorde åtskilligt, som länge skall bibehålla honom i åtanka. Just samma regering, hvilken han med så mycket nit och så kall blod tjente, måste likväl för andra gången skicka bort honom. — —

Löjliga Theater-afficher, ordagrant öfversatta.

Från Ungern. Med högt tillstånd ärnar i dag Söndag den 24:de November det härvarande Skådespelare-Sällskapet under anförande af H:r Frans D — — att producera sig offentligen på Glacien utanför staden. — Det så särdeles berömda och bekanta stycket, också på alla ställen med utomordentligt bifall ofta begärda och föreställda, med god lycka spelta stora militäriska skådespelet *Grefven af Waltron, eller: han har pardon.* (Verbum uppföres fattas med Syntaxens permission). — *Förekommande händelser* — 1:mo blifver ett helt läger att se. 2:do presenterar sig Marketenter-tältet, hvarest ett samtal mellan Officerarne går för sig. 3:tio blir Marketenterskan rätt artigt tilltygad.

4:to säger Grefven af Waltron många vackra ting. 6:to kommer Grefvinnan af Waltron körande. 7:mo rider Löjtnant Wille till hufvudkvarteret. 8:vo fattar Löjtnant Kroneburg ett hurtigt beslut. 9:mo hålles en Ståndrat af 80 män. 10:mo följer exekutionen. 11:mo kommer Kronprinsen och bringar pardon och en hel päcke med belöningar åt Waltron. 12:mo följer till alla åskådares förnöjelse och Satisfaktion ändan.

Regensburg, Söndagen den 23 October 1791 skall i det Högfursteliga Balhuset under *Waitzhofers* Direktion ett efter det sanna Engelska originalet af Shakespears natt bearbetadt, stort heroisk-pantomimiskt Sorgespel blifva uppfördt, kalladt: *Hamlet, Prins af Danmark.* *Anmärkning* Detta forträffeliga, och i sin art bästa sorgespel, är den samma Hamlet, hvarmed den berömde Skådespelaren H:r Brokmann har förvarfvat sig så mycket beröm på alla skådeplatser; den sällsamma åsynen af en ande, de öfriga väl studerade och med möda bearbetade besynnerliga theaterspel och ställningar skola göra detta härliga skådespel har och der ganska nytt och genom en levande aktion mycket i ögonen fallande.

Friedberg, den 4:de Augusti 1794. Den af Hans Kurturstl. Durchlaucht nädigst dekreterade Skådespels-Entreprenören H:r Carl von Morocz vill denna Torsdag hafva den äran att betjena ett högst ärevärdigt Publikum med ett af H:r Kotzebue, Hans Kejs. Majestäts öfver alla Ryssar; President i Reval, så lustigt som konstigt bearbetadt Lustspel i tre handlingar, kalladt: *Indianerne i England, eller Gurli, den råa naturens Dotter.* *Anmärkning.* Hveu som i dag behagar le med förstånd och hjerta af fulla krafter, han kan komma på Comedien.

N:o 89 utgifves nasta Mandag.